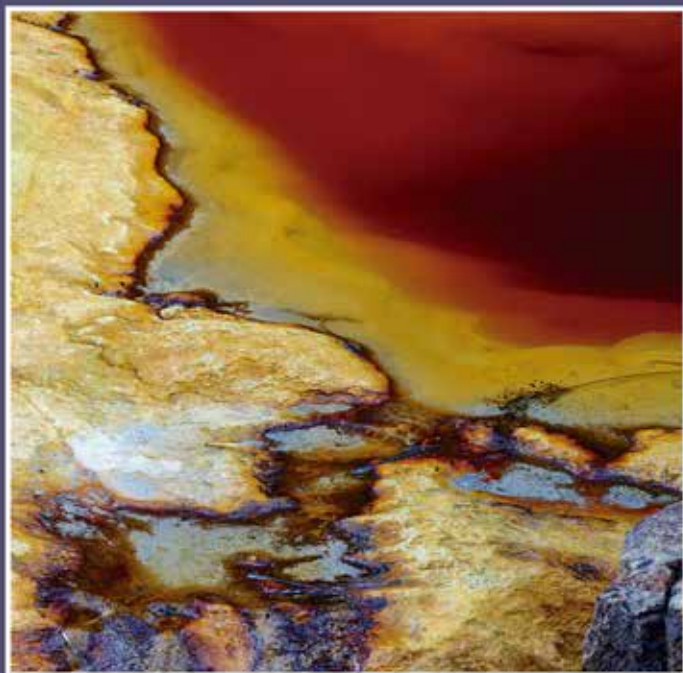

POESIA

Sònia Moya

Silur

Premi Narcís Lluís i Boloix 2018

Meteora

Sònia Moya

Silur

• PREMI DE POESIA NARCÍS LUNES I BOLOIX 2018 •

Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts

Pròleg de Mireia Calafell

Editorial
Meteorα

Col·lecció: Mitilene, 51
Direcció: Jordi Cervera

SILUR
Premi de Poesia Narcís Lluís i Boloix 2018
Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts

© Sònia Moya Villanueva, 2019

Reservats tots els drets d'edició per
© Editorial Meteora, SL
Barcelona
www.editorialmeteora.cat
contacte@editorialmeteora.com

Primera edició: abril de 2019

Pròleg: © Mireia Calafell Obiol

ISBN: 978-84-948342-7-1
Dip. Leg.: B.5180-2019

Disseny gràfic: Meteora, serveis editorials

Il·lustració de la coberta: © Elena Gómez-Casero
Fotografia de l'autora (solapa): © Artur Gavaldà

Imprès a DC Plus, Sant Andreu de la Barca

El Premi de Poesia Narcís Lluís i Boloix és convocat anualment per

SENSE L'AUTORITZACIÓ ESCRITA DE L'EDITOR, QUEDA RIGOROSAMENT PROHIBIDA,
SOTA LES SANCIONS ESTABLERTES PER LA LLEI, LA REPRODUCCIÓ TOTAL O PARCIAL D'AQUESTA OBRA
A TRAVÉS DE QUALSEVOL PROCEDIMENT MECÀNIC O ELECTRÒNIC,
INCLOENT-HI LA REPROGRAFIA, LA DIFUSIÓ PER XARXES TELEMÀTIQUES
I LA DISTRIBUCIÓ D'EXEMPLARS D'AQUESTA EDICIÓ
MITJANÇANT LLOGUER O PRÉSTEC PÚBLICS.

Pròleg

Mireia Calafell

Moviment, viatge, desplaçament, és a dir, recerca: heus aquí el que batega a *Silur* a través d'una geologia que s'omple d'aus migratòries, moviments sísmics i tsunamis per a descriure un món que és, abans que res, un retrat en erupció del jo poètic. No en va el primer poema —i veritable pròleg— diu: «Va decidir/ que mai més no parlaria d'ella./ I va trobar el seu propi rostre/ reflectit en tots els llibres». En aquests versos hi ha la clau de lectura del poemari, a més d'una afirmació conceptual que es remunta, per exemple, a Donna Haraway i el coneixement situat: l'observació científica del món —aquí, geofísica— mai no pot deslligar-se del meu propi punt de vista, de qui soc i de qui mai no podré ser. A la vegada, el que accepta la veu poètica és que és impossible no parlar d'una mateixa, ni veure l'entorn com si no fos literatura, és a dir, com si no fos quelcom que es dona a llegir i que només podem llegir des de la pròpia subjectivitat. M'imagino Moya, d'una banda, recuperant Borges i els versos que advertien que l'art ha de ser com aquell mirall que ens revela la nostra pròpia cara, i de l'altra, recordant allò que T. S. Eliot afirmava: la poesia no és una forma d'accentuar la personalitat, sinó de diluir-la.

Un dels molts encerts de *Silur*, almenys al meu parer, és el que té a veure amb l'estructura del llibre. S'obre amb les aus que emprenen el vol per a trobar «la forma, la paraula o el moviment» i que de seguida veuen com s'acosta la tempesta «d'allò que encara no arriba», és a dir, d'allò que qui escriu no pot fer més que encalçar en una persecució sense treva ni fi. Cal acceptar-ho: la literatura, la creació poètica, ens converteix en els habitants d'un poble que amb els primers freds veuen com parteixen les aus i reconeixen allò que Emily Dickinson havia escrit amb aquestes paraules: «We – are the Birds – that stay». Certament, som els ocells que s'han quedat, els que no se n'han anat; l'única opció que ens és donada, per tant, és imaginar el viatge, desitjar-lo, és a dir, escriure'l. Potser per això, més que creuar cels, el que Sònia Moya fa a la segona part és anar endins, ben cap endins, allà on s'originen els moviments sísmics.

Amb la cita d'Anise Koltz de la mà, l'autora ens proposa anar a l'hipocentre, a les profunditats on les plaques tectòniques —les pors, les herències, els fantasmes— es mouen i provoquen sacsejades, esvorancs, runes. I ferides. Aquest ha de ser el mètode i no cap altre: perforar, enfonsar-nos en una prospecció que tingui en consideració que: «Del ganivet/ al tall profund/ només hi ha/ uns versos de diferència». En aquest punt del trajecte, Sònia Moya ens sorprèn —o, millor, em sorprèn— perquè fa allò que potser no havia fet abans en altres poemaris: de la foscuria en treu la

suor dionisiaca del ball, la dansa i el desconcert. De sobte, Moya vira uns graus del to que altres vegades ha usat i ho fa per celebrar el desordre, el moviment que no sap de raó i que precisament per això permet que, en un gir imprevist, esclati el riure i ens sigui possible trobar els ulls d'algú que veritablement ens mira: «De cop,/ uns ulls/ entre el desordre/ de cames/ i mans». Perquè la dansa és *veritat*, perquè en el ball «ningú va de puntetes».

I és amb aquesta energia i moviment esplèndid amb què clou Hipocentre que comencem una altra etapa: Epicentre primer i Tsunami després. Anem, per tant, a les conseqüències del moviment, al punt d'explosió d'un terratrèmol o una onada gegant davant de la qual em pregunto si les aus que han obert *Silur* migraven perquè pressentien ja l'excés i la possible catàstrofe.

Si parem atenció al primer poema d'Epicentre, Adventícia, sabrem que el lloc on es produeixen els danys més greus ja no és l'interior de la terra: ara hem tornat a sortir, som damunt l'asfalt on creix «la impudícia/ de la mala herba», és a dir, en una ciutat com la meva, com la nostra, una ciutat de rails, de putrefacció, d'edificis i records dels quals cal acomiadar-se. En aquesta part del poemari entenem que el viatge inicial cap a la recerca d'una forma nova exigeix irremeiablement una última mudança, un haver de buidar armaris, un adéu: només així és possible desaprendre's de l'ombra que impedeix «créixer les flors al jardí». Vet aquí el terratrèmol.

Després d'un terrabastall d'alta graduació a l'escala de Richter, tot es desfà i confon; potser per això acabem el trajecte a la platja, acostant-nos al mar on el sisme té la forma d'un Tsunami i és a la vegada destí. Cal submergir-se en l'onada, creuar la passarel·la que ens durà al bany perquè és dins l'aigua on hi ha la força creadora del moviment: personatges mitològics com Kaname-Ishi i el silur Namazu, aquell peix gegant que, segons la mitologia japonesa, és el responsable de causar els terratrèmols quan es mou. En efecte, és necessari aprendre a nedar, que aquí no és altra cosa que aprendre a escriure, capbussar-se en el mar i «amb els ulls grossos/ tibar amunt/ amunt/ amunt/ fins a poder respirar/ per fi/ el poema».

I és així que arribem al final del poemari, tibant amunt cap a la superfície, amb els ulls plens de sal i una mirada nova, baptismal. Quin gran final per a la poeta que finalment ha aconseguit allò que es proposava, quina alegria aquesta eclosió estival que ens deixa el cos alterat, quin plaer aquest darrer poema amb què veiem com ha nascut una veu poètica nova i sísmica, més salvatge, més marina i més calmada alhora, no perquè hagi trobat el que buscava —una poeta no ho vol mai, això—, sinó perquè hi ha estat a prop, a frec de pell, a tocar endins d'aquest anar i venir que és el delit d'escriure ja no només un bon poema, sinó un poemari excel·lent.

• •

SILUR

Món

Va decidir
que mai més no parlaria d'ella.

I va trobar el seu propi rostre
reflectit en tots els llibres.

Aus migratòries

*Tot és així com un vent
que remou el que s'amaga
dins teu.*

MONTSERRAT ABELLÓ

Partenza da niente

A la recerca de la forma,
la paraula
o el moviment,
hi ha sempre el moment previ,
la sístole silenciosa de l'aire,
l'espai entre el blanc i el pinzell,
el so del mot que està a punt de dir-se,
les mans
del director
d'orquestra.

Tot està per fer.

I al buit,
la plenitud més viva.

Tempesta

S'acosta la tempesta.

Les bèsties
esperen
dins el silenci feixuc
d'allò que encara
no
arriba.

Ens ressona
el timbal de la por
a les plantes dels peus.

I
com que anem descalços
trepitgem
només
els núvols.

Per no mullar-nos.

Recerca

A l'altra banda
de la muntanya
algú s'ofega.

No té nom.

Ni veu.

Ni parla.

Però busca.

Interpretar

El vent que mou les fulles
no neix en el desig
de bressolar-les
ni de combatre-les una a una.

I no sabem si la fulla
ansieja per la manyaga
o el desfici és més aviat
per desfer-se de l'arrel
que la subjecta a la vida.

Balla

Diu
que d'allò que fa
a allò que faria
hi va un abisme.

És com tot a la seva vida.
És,
també,
com la teva.

Que no balla, per no dir.
I no diu, per no ballar.
I li queden al pap els gestos,
als peus, les paraules.

Diu.
Balla.
Viu.
Viu-te.
Beu-te.

Com si fossis un riu.
Fins al salt d'aigua.
I a volar.

Migracions

I

Què hi havia
a l'altra banda del mar
que marxava
cada hivern
i tornava,
com l'estiu,
amb el sol a la cara?

II

La finestra
quedava
molt enllà
de les seves ales.

Com trobar
el corrent d'aire
per arrambar amb la vida
i emprendre el vol?

III

Facturava la maleta
en un gest mecànic
de fe cega i resignació.

Sabia
que el veritable pes
li cobria el plomatge.

IV

De tant anar i venir
les ales
li van quedar
ofegades
de tant de vent.

V

Sobrevolant la pell
d'aquella terra
va sentir
l'aleteig suau
de les arrels
a l'escorça de l'aire.

VI

Va escriure cent poemes
sobrevolant el Mediterrani.

I en arribar a terra
va entendre
que el paper no sura
dins de l'aigua.

Del ganivet
al tall profund
només hi ha
uns versos de diferència.

9 788494 834271

PVP 14,00 €